Ч. 101. Львôвъ, Вторникъ 9 (21) вересня 1886. Рôчникъ VII.

ДѢЛО

Выходитъ во Львовѣ що Вторника, Четверга и Субботы (кромѣ рускихъ святъ) о 5-ôй год. поп. Литер. додатокъ „Библіотека найзнам. повѣстей“ выходитъ по 2 печат. арк. Редакція и Администрація пôдъ Ч. 44 улиця Галицка. Рукописи звертаются лишь на попередне застереженье. Оголошеня принимаются по цѣнѣ 6 кр. ôтъ одной строчки печатной, въ рубр. „Надôслане“ по 20 кр. а. в. Рекламаціи неопечатанй вôльнй ôтъ порта.

Предплату и инсераты принимаютъ: У Львовѣ Администрація „Дѣла“. У Вѣдни Haasenstein & Vogler, Wallfischgasse 10; M. Dukes, Riemergasse 13; G. L. Daube & Co., Singerstrasse 11 a; Rudolf Mosse; F. A. Richter Nibelungengasse 4. Въ Франкфуртѣ M. Haasenstein & Vogler, K. L. Daube & Co. Въ Парижи Agence Havas. Въ Россіи Редакція „Кіевской Старины“ въ Кіевѣ, почтовй уряды и „Газетне Бюро“ В. Ф. Зама въ Одессѣ Дерибасовская ул., д. Ралли 9.

Предплата на „Дѣло“ для Австріи: на цѣлый рôкъ . . 12 зр. на пôвъ року . . 6 зр. на чверть року . . 3 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на цѣлый рôкъ . . 16 зр. на пôвъ року . . 8 зр. на чверть року . . 4 зр.
на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ . зр. 5·— на пôвъ року . зр. 2·50
для Россіи: на цѣлый рôкъ . 12 рубл. на пôвъ року . . 6 рубл. на чверть року . . 3 рубл.
съ дод. „Библіотеки“: на цѣлый рôкъ . 16 рубл. на пôвъ року . . 8 рубл. на чверть року . . 4 рубл.
на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ . 5 рубл. на пôвъ року . . 2·50 р.
Для Заграницъ, опрôмъ Россіи: на цѣлый рôкъ . . . 15 зр. на пôвъ року . . . 7·50 зр. на чверть року . . . 3·75 зр.
съ дод. „Библіотеки“: на самъ додатокъ: на цѣлый рôкъ . 19 зр. на цѣлый рôкъ . 6 зр.
Поодиноке число коштуе 12 кр. а. в.

До Русинôвъ:

коломыйского, снятыньского, городеньского, коссôвского и надвôрняньского повѣтôвъ.

Братя-Родимцѣ!

Съ поступомъ просвѣты начинае нашъ народъ чимъ разъ бôльше пôзнавати и розумѣти неôтрадне свое положенье суспôльно-економичне и стараесь пôсля силъ ему зарадити. Доказомъ того громадна участь не тôлько интелигенціи але и нашихъ селянъ и мѣщанъ коссôвского и сусѣдныхъ повѣтôвъ на вѣчу, устроенôмъ недавно въ Коссовѣ. Якъ звѣстно, начатй обрады надъ пекучими справами народными не довелись въ Коссовѣ до кôнця...

Знаючи однакъ, якъ користнй суть вѣча для справъ народныхъ, постановивъ пôдписаный комитетъ, зложеный зъ представителѣвъ повысшихъ повѣтôвъ, запросити Русинôвъ зъ коломыйского, снятыньского, городеньского коссôвского и надвôрняньского повѣтôвъ на:

Вѣче окружне,

котре ôтбудеся дня 17 (29 н. ст.) вересня с. р. въ Коломыи

съ слѣдуючою програмою:

1) О год. 9 рано ôтбудеся богослуженье въ мѣскôй церкви св. Ар. Михаила.

2) О год. $10^1/_2$ рано соберутся участники вѣча въ аренѣ, устроенôй въ парку мѣскôмъ.

3) О год. 11 послѣдуе ôткрытье вѣча, на котрôмъ выголосятся слѣдуючй рефераты:

а) Нашй конституційнй права и якъ зъ нихъ користати.

б) Про зарядъ нашихъ громадъ, якй еи хибы и якъ бы имъ зарадити?

в) Якъ бы розвинути промыслъ у нашого народу и якъ бы зробити, щобы зъ него бувъ якъ найбôльшій хосенъ.

г) Про шкоды ôтъ лѣсной звѣрины и якъ бы ôтъ нихъ охоронитися.

4) По кождôмъ рефератѣ ôтбудеся надъ нимъ дискусія и слѣдуе рѣшенье отвѣтной резолюціи.

Братя!

Помогчи собѣ можемо лишь мы самй, тому не жалуймо труду и выдаткôвъ, а спѣшѣмъ изъ всѣхъ сторôнъ громадно на вѣче, бо лишь сполучеными силами дôйдемо разъ коньче до нашои цѣли.

Ôтъ комитету вѣчевого:

Михаилъ Бѣлоусъ. — Николай Лепкій. — Александеръ Агопсовичъ. — Теофиль Грушкевичъ. — Альбинъ Блонскій. — Теодоръ Лѣсевичъ. — Айталь Кобрыньскій. — Кириль Гаморакъ. — Лаврентій Грабовецкій. — Данило Плишукъ.

НАША ДУМКА

о рѣчи гр. Войтѣха Дѣдушицкого.

Дневники польскй занялись нынѣ головно розборомъ рѣчей гр. Войтѣха Дѣдушицкого и п. Высоцкого, выголошеныхъ въ Станиславовѣ и Перемышли передъ невеличкою громадкою выборцѣвъ въ бôльшихъ посѣлостей. Въ рѣчахъ тыхъ оба польскй послы обмежились бôльше на критику дѣланя кабинету гр. Таффого, кола польского и правицѣ въ загалѣ, якъ щобъ зъ своеи стороны котрый въ нихъ поставивъ яку-небудь програму политичнои або парляментарнои акціи для верховодячои правицѣ на будуче. Посолъ Высоцкій вдавъ лишь справу зъ того, въ якихъ комисіяхъ парляментарныхъ бравъ ôнъ участь и не оправдувавъ навѣть факту, що „коло польске“ и ôнъ самъ въ справѣ нафтовôй, справѣ опусту податкового на случай рôзнородныхъ шкôдъ, якъ и убезпеченя робôтникôвъ господарства пôльного, пôшли противъ интересôвъ краю. Выборцѣ его мусѣли вдоволитись комуналомъ, дуже въ насъ вже утертымъ, що такъ бути мусѣло, бо инакше могло було упасти нынѣшне правительство а съ нимъ и вѣрно пôддана делегація польска и панове министры-rodacy. Мимо того молодый посолъ зъ Перемыского одержавъ вотумъ довѣрія и выйшовъ зъ всеи справы чистый и оправданый.

Рѣчь гр. Войт. Дѣдушицкого посѣдала кольоритъ жалобы прокуратора и рôвнялась списови видимыхъ и невидимыхъ грѣхôвъ правительства и въ части делегаціи польскои. Графъ невдоволеный зъ всѣхъ, що сидѣли въ думѣ державнôй, зъ всего, що тамъ роблено и зъ того, хто всѣмъ правивъ. Правительству докоряе ôнъ, що оно замѣсть розширити обтяло ще автономію краю въ всякихъ важнѣйшихъ справахъ, що именно радамъ повѣтовымъ не дало власти екзекутивнои, що соймамъ краевымъ не дало власти законодавчои въ справахъ администраційныхъ и въ справахъ шкôлъ народныхъ и середныхъ; що не зреформувало системы финансовои и симъ убило добробытъ краѣвъ коронныхъ, именно Галичины; що ôттакъ не удержавнило желѣзницѣ пôвнôчнои, а завѣдательства державныхъ трансверзальныхъ желѣзниць не поручило краевымъ автономичнымъ властямъ; що регуляцію рѣкъ галицкихъ кинено до коша; що и по переведеню новыхъ выборôвъ до рады державнои делегація польска не була въ силѣ посредствомъ ôтповѣдныхъ мытъ охоронити вôдженву продукцію въ краю, анѣ промыслу нафтового; — однымъ словомъ: гр. Дѣдушицкій робитъ нынѣшному габинетови сей тяжкій замѣтъ, що ôнъ делегацію польску умѣвъ выкористати для всякихъ своихъ цѣлей, а за найвѣрнѣйшй прислуги ôтпустивъ еи съ нѣчимъ. Болитъ гр. Дѣдушицкого не менче и неполагоджена справа индемнизаціи и та обставина, що габинетъ по уступленю министрôвъ Конрада и Пина василився не зъ-посередъ членôвъ бôльшости парляментарнои, а покликавъ до себе Гауча, способного директора Терезіянеума, и п. Бакегема, дуже способного намѣстника шлеского, а не мужѣвъ о высшихъ политичныхъ поглядахъ.

Одинокимъ политичнои природы успѣхомъ делегаціи польскои було ôткиненье внесеня пос. Вурмбранда, предкладаючого завести языкъ нѣмецкій яко державный въ цѣлôй Австріи, и тымъ результатомъ гр. В. Дѣдушицкій досыть тѣшится. Перейшовши до огляду внутреннои конструкціи самого-жь „кола“ польского, гр. Дѣдушицкій есть того пересвѣдченя, що оно дуже скрѣпитъ, що тамъ не поодинокй члены, а предсѣдатель его всѣмъ кермуе, а основою кермы не есть взглядъ на добро краю, а просте безъусловне попиранье теперѣшного кабинету въ боязни, щобъ гр. Таффе не упавъ и щобъ не настало гôрше, Галичинѣ бôльше неприклонне правительство. Въ „колѣ“ робится зъ горы прессія на делегацію, а п. Грохольскому секундуютъ въ тôмъ оба министры Галичане.

По оцѣненю всего того приходитъ гр. В. Дѣдушицкій до заключеня, що за часôвъ панованя теперѣшнои лѣвицѣ и кабинету Лассера Галичинѣ не було гôрше. Ôтъ будучности не надѣесь графъ такожь нѣчого лучшого, але остаточно, щобъ не ширити розпуку, указуючи на безвыходнôсть зъ нынѣшного положеня, робитъ графъ надѣю своимъ выборцямъ, що, якъ лишь „коло“ забереся до працѣ и стане енергичнѣйшимъ, цѣле дѣло чейже якось уладится...

Пôвъофиціяльный „Fremdenblatt“, коментуючи коротко рѣчь гр. Войтѣха, называе его песимистомъ, але додае, що графъ причины зла повиненъ бувъ шукати не въ самôмъ правительствѣ, а бôльше въ введеню себе самои-жь делегаціи польскои.

Съ мнѣньемъ „Fremdenblatt-у“ мы вповнѣ мусимо годитись. Польска делегація могла була бодай въ части осягнути то, чого не достигла, и головна вина негативныхъ результатôвъ спочивае дѣйстно въ нѣй самôй, въ еи нерѣшимости и недостатку иниціятивы. Треба ударитись въ груди, если сповѣдь зъ грѣхôвъ въ часѣ послѣдного шестилѣтя мае бути щира и всесторонна. „Коло“ саме, а вѣрнѣйше сказавши, верховодяча въ нѣмъ партія станьчикôвъ, есть тымъ елементомъ, що лишь сондуе, политикуе, оглядаеся и кокетуе навѣть для власныхъ выгôдъ и заспокоеня личныхъ амбицій. А при тôмъ трудно жадати, щобъ правительство могло все и всюды увзглядняти желаня делегаціи польскои, котра въ переважнôй части, а именно въ рускôй Галичинѣ не выйшла въ вольныхъ выборôвъ народу, а по интенціямъ зъ горы. Така делегація и не може засѣвати правительству сильнѣйшимъ голосомъ, а муситъ спѣвати тонко-тонесенько та ще пôдъ сопѣлку. Тутъ караеся первородный грѣхъ делегаціи. Хто еи сповивъ и впровадивъ въ парляментѣ, той муситъ мати и право орудувати нею по своѣй воли. „Скачи враже, якъ панъ каже.“

Остаточно репрезентація, що дѣйстно не репрезентуе краю, а лишь высшй верствы одного народу и то польского, не може посѣдати у жадного кабинету повнои вѣры, що она дбае о интересы обохъ народôвъ въ Галичинѣ и интересы всѣхъ станôвъ. Мы Русины, селяньство мазурске и правительство не могли-бъ навѣть попирати розширеня автономіи сойму и радъ повѣтовыхъ на поли администраціи и шкôльництва въ тôмъ дусѣ и того крою, яку делегація польска схотѣла-бы мати. Розширеня такои автономіи нѣхто въ краю, окрôмъ интересованои лично делегаціи, не желае, бо

Слово о полку Игоревѣ.

(*Конець.*)

3. Чи назва Русь есть словяньскою чи скандинавскою?

Многимъ писателямъ россійскимъ дуже не на руку неславяньскôсть назвы Русь, тому стараются они, на перекôръ исторіи, справу такъ накрутити, щобъ конче выйшло по ихъ думцѣ. Пôсля Нестора именемъ Руси назвались за Олега часôвъ Варяги, Чудь и Словене — значитъ, тота назва не була народною, а державною, отже зъ нея не можь выводити одноплеменности народôвъ, що жили на Руси. Заклопотанымъ историкамъ россійскимъ вде о. Петрушевичъ въ помôчь. И чомужь не пôйти? Если удалось зъ варяга Рурика зробити „величественную личность“, котру Русины почитати мали пôдъ именемъ бога-Тролля, такъ чей удасться зробити назву Русь свойскою, домашною, славяньскою... Вправдѣ такому пониманю супротивляются всѣ историчнй жерела, але ôтъ чогожь знову языкословна наука? Ароенахъ лингвистичный еще нѣкому не ôтказывъ своеи послуги и хто що хотѣвъ и не хотѣвъ, все вывѣвъ ôнъ за помочею звѣстныхъ языковыхъ штучокъ.

О. Петрушевичъ такъ выводитъ: „Съ старымъ Владиміромъ окончилась эпоха собиранія русской земли, въ которой русскія князья *рискали* на тропу Тролю, т. е. обновляли воинственные походы первыхъ Рюриковичей*). Въ тѣхъ-то храбрыхъ *рыскателяхъ* (рыскунахъ), по моему мнѣнію, скрывается этимологическое значеніе чисто словенского имени Русичей и Руси, яко собирательного названія той первоначальной воинственной дружины, которая на водахъ и на сушѣ отличалась своими похожденіями. Отъ корня *ри* съ приставкою *ск, ст* образовались слова: *рискати, ристати*, по русскому выговору: *рыскати, рыстати*, hin und herrennen; отсюда *рысакъ* (конь) Trabgänger, *рысь* Trab, *рысистый бѣгъ*... Сюда, по моему мнѣнію, надо отнести старословенское слово *русалія*... Въ язычествѣ совершали Словене праздникъ Русалій, по всей вѣроятности, въ честь божества Солнца; празднованіе состояло особенно въ *конномъ рыстаніи*, въ доказательство чего можетъ послужити въ словеньскихъ памятникахъ переводъ греческого слова ἱπποδρομία т. е. конскія рысталища, словомъ Русалія... На Руси нынѣ еще мѣстами существуетъ обычай въ концѣ при проводахъ весны „водить русалку“, что въ старину совпадало съ такимъ-же обычаемъ „водить кобылку“; слѣдовательно русалька (т. е. рысалька) происходитъ отъ тогоже корня, что рысакъ, и сопоставляемая съ кобылкою, объясняетъ названіе Русалій... Названіе Руси образовалось у сѣверныхъ Словенъ не позднѣе VIII. столѣтія; для того Несторъ, сочиняя свою лѣтопись въ началѣ XII. столѣтія, не зналъ ничего о словенскомъ происхожденіи имени Руси, распространившемся съ пришествіемъ Рюрика; для того сдѣлалъ онъ Русь, уже съ VIII. столѣтія извѣстную яко воинственную дружину между словенскими племенами, касательно происхожденія ея норманно-скандинавскимъ племенемъ... Вотъ для чего имя Руси, яко чисто-словенское, сталось такъ скоро общимъ названіемъ для восточныхъ Словенъ“...

Цѣлый той выводъ надто тенденційный, навѣть що до хронологіи. Назва Русь повстала у насъ по завоёваню Олегомъ Кіева, отже при самôмъ кôнци IX, а не VIII столѣтя, а житье Нестора припадае головно на вѣкъ XI — значитъ, початокъ Русь сягае на 200 лѣтъ передъ Несторомъ (не 400, якъ выходитъ зъ обчисленя о. Петрушевича). А тыхъ 200 лѣтъ, то знову не такъ довгій часъ, щобъ межи князями и боярами затерлись вже всѣ традиціи ихъ роду, щобъ навѣть 90-лѣтнй старцѣ, котрй Несторови оповѣдали про давнй подѣѣ, не знали вже нѣчого о початкахъ Руси. До тогожь була безпрориывна звязь мѣжь варягами скандинавскими а варягами нашои землѣ, навѣть ще въ часахъ Володимира Вел. и Ярослава мудрого — отже звязь ажь до XI вѣка, тому и мôгъ Несторъ знати докладно про походженье рускихъ варягъ.

Историчнй даты про початокъ Руси суть досыть численнй и всѣ схожй съ собою. Такъ пише Несторъ: „Идоша (Новгородцѣ) за море къ Варягомъ къ Руси. И избрашася 3 братья (Рурикъ, Синеусъ и Труворъ), пояша по себѣ всю Русь, и отъ тѣхъ прозвася руская земля.“ Видно зъ тыхъ словъ, що назва Русь початково була норманьскою, звѣстною въ Скандинавіи ще передъ приходомъ Рурика въ новгородску землю. Близше о тôй скандинавскôй Руси говорится въ Annales Prudentii Trecensis пôдъ рокомъ 839 (Рурикъ ще тогдѣ не княживъ въ Новгородѣ): „Misit (Теофиль царь грецкій) quosdam, qui se, id est gentem suam, Rhos vocari dicebant. Quorum adventus causam imperator diligentius investigans, comperit eos gentis esse Sueonum.“ Тотй Sueones суть то Несторовй „Свие“, Шведы, котрыхъ Несторъ такожь зачисляе до варягôвъ. Наведеный о. Петрушевичемъ Симеонъ Магистеръ называе Русь племенемъ германьскимъ, або, якъ тогдѣ писали, франконьскимъ: ἐκ γένους τῶν Φράγκων. Люитпрандъ, посолъ италійскій на дворѣ грецкôмъ, а свѣдокъ Игоревои выправы на Грецію, каже, що Руссы суть властиво Скандинавцями: „Russi, quos alio nomine Nordmannos appellamus.“ Такъ само читаемо въ перекладѣ грецкого писателя Георгія Гамартоля, звѣстного вже и Несторови: „Приплу Русь на Константинъ градъ лодіями, числящь десять, отъ рода *варяжска* сущимъ.“ Навѣть Длугошь (выданье добромильске, стор. 22) признае, що Руссы не були початково племенемъ славяньскимъ; „Rusz Germanum exstitisse“, — хочь дещо пôзнѣйше додае: „Scriptorum varietas de origine Ruthenorum plus connubilat eorum originem, quam declarat.“

*) Пôсля Слова о полку Игоревôмъ не князѣ „рискали“, въ тропу Трояню, лишь Боянъ. А для чого его рисканье означати мае „обновленье воинственныхъ походôвъ“ — я зъ розправы о. Петрушевича догадатись не въ силѣ.

нѣхто не хоче на себе бôльшій бичь крутити. Правительство о тôмъ знае дуже добре и длятого, що знае, ôткладае полагодженье дѣла ad feliciora tempora. И такъ не маючи силы достаточной, щобъ выбороти для краю такій реальній и для всѣхъ користній постуляты, якъ регуляцію рѣкъ, охорону рôльництва, двигненя промыслу и др.; лавируючи въ справахъ такихъ, якою була нафтова, удержавненье зелѣзницѣ Фердинанда и др.; а остаточно домагаючись привилеѣвъ для одного стану въ краю — делегація польска мусить и буде заедно вертати зъ Вѣдни съ порожными руками.

Таке наше мнѣнье, а вина, що такъ нещасливо рѣчи складаются въ некористь Галичины, спочивае въ першôй линіи въ родинахъ самои-жь делегаціи. И велитъ, не чуючи пôдъ собою твердого грунту, не успѣв побороти хочь-бы навѣть пигмея. Делегація, не маючи за собою нѣ народу руского, нѣ селянъ польскихъ, не въ силѣ импонувати нѣякому правительству и мусить служити матеріяломъ до парляментарныхъ шахъ матôвъ. Се проста консеквенція.

Зъ исторіи звѣстного „Заведенія“.

(Дальше.)

Наспѣвши до дому, п. Савелинъ лишь поздоровивъ жѣнку и дѣтей и скоренько вырушивъ до Львова. Єму хотѣлось власными очима надивитись на ту радôсть, яка мусѣла обгорнути такъ вѣрителѣвъ „Заведенія“, якъ ще въ бôльшôй мѣрѣ самыхъ функціонерôвъ. Документы щасливо заключенои „коммерческои сдѣлки“ були у него въ кишенѣ и ôнъ вѣзъ ихъ до Львова для дирекціи „Заведенія“. Апробаты на все не потребувавъ, бо на выѣздѣ въ Россію одержавъ вже найширше письменне повномочіе ôтъ директорôвъ „Заведенія“ съ пôдписами пп. Ив. Добряньского и Якова Савчиньского. Такожь и два письма зъ жовтня 1884, писанй до него въ Москву д-ромъ Ив. Добряньскимъ, були у него пôдъ рукою. А въ тыхъ письмахъ стояло дуже выразно: „Дѣлайте, ради Бога дѣлайте все возможное, бо катастрофа неизбѣжимая, а послѣдствія страшнй...“

Съ веселымъ лицемъ честного чоловѣка, що вѣрно довершивъ порученє собѣ дѣло, вступивъ п. Савелинъ въ директорску комнату „Заведенія“, въ котрôй заставъ побôчь другихъ лицъ зъ персоналу чиновничого д-ра Ив. Добряньского. Але яке було розчарованье его, коли замѣсть сердечного привѣту и подяки за цѣле дѣло, пôдняте съ такими трудами, отрѣнено п. Савелина съ найбôльшимъ холодомъ и майже не сказано: „вы тутъ вже зляшнй“. Д-ръ Добряньскій выцѣдивъ лишь мовь-бы ôтъ нехотя сѣ памятнй слова: „дякую вамъ за вѣдомôсть“ и на тôмъ скôнчився весь ентузіазмъ. Душу п. Савелина прошибъ тяжкій бôль. „Такъ свѣтъ платитъ“, подумавъ ôнъ, на той тематъ писавъ колись въ своѣй читанцѣ и Василь Ковальскій. Важнои и оправданои причины до такъ холодного принятя п. Савелинъ не мôгъ догадатись и ôнъ зрозумѣвъ, що тутъ мае до дѣла съ якоюсь дуже хитро обдуманою интригою и съ ворожими плянами. Єму прійшли на память маленкій „недоразумѣнія“, якй зайшли въ часѣ его подорожи до Россіи въ Кіевѣ и котрй мало-що не спонукали его вернути домôвъ; нагадалось ему и дещо зъ рѣчи предсѣдателя „контрольнои палаты“ въ Петербургѣ, котрый жадною мѣрою не хотѣвъ призволити на подане „пособій“ „Заведенію“ и выразно сказавъ п. Савелину: „Изъ Вашего поясненія дѣла приходжу доперва къ совсемъ другому убѣжденію, чимъ прежде, когда мнѣ дѣло это въ совершенно противномъ видѣ представлено“; зрозумѣвъ п. Савелинъ теперь и нечаяный пріѣздъ Лабаша въ Петербургъ и прійшовъ до того переконаченя, що дирекція стараеся его усунути на бôкъ.

Мимо того принято въ дирекціи акты заключенои „коммерческои сдѣлки“ зъ рукъ п. Савелина, а вѣдомо, що на пôдставѣ сеи „сдѣлки“ роздобуто 375.000 зр. для „Заведенія“. — Воля Божа! — подумавъ п. Савелинъ, але на ôтъѣздѣ зô Львова зажадавъ ôтъ дирекціи кôлька тысячь гульденôвъ на выплаты выповѣдженыхъ вкладокъ щадничихъ въ филіи тернопольсковй. И хто-жь мôгъ предвидѣти, що и на тôмъ поли п. Савелинъ мусѣвъ перебувати великй трудности. Зъразу зволѣкала дирекція выдачу жаданыхъ грошей пôдъ найрôзнороднѣйшими видами, а въ кôнци заявила, що Совѣтъ управляючій порѣшавъ выразно звинути филію тернопôльску и не выдати п. Савелину нѣ одного центика бôльше. Не помогли представленя, що Товариство югозападныхъ зелѣзныхъ дорôгъ дало грошѣ лишь пôдъ условіемъ, щобы „Заведеніе“ посредотвомъ своеи филіи торговои въ Тернополи ôтправляло збôже въ Одессу и Кенигсбергъ и що въ актахъ договору се ясно и точно означено; не помогли представленя, що въ противнôмъ случаю буде цѣле дѣло великимъ обманьствомъ, що межи честными людьми таке не уходитъ; — дирекція заявила на все п. Савелину, що грошей на закупно и высылку збôжа не дасть, що п. Савелинъ цѣлои сеи справы не розумѣе, бо грошѣ тй въ сумѣ 300.000 рублѣвъ не дало Товариство югозападныхъ зелѣзныхъ дорôгъ, а подарило „Заведенію“ русское правительство.

— Коли менѣ не вѣрите, коли не вѣрите актамъ списанымъ межи мною а Вышнеградскимъ, котрй я вамъ вручивъ, то може даете вѣру людямъ, котрй зô мною ѣздили въ Петербургъ? — замѣтивъ п. Савелинъ. Ôнъ побѣгъ чимъ скорше и привѣвъ съ собою п. Венедикта Площаньского. — Свѣдчѣтъ вы, пане редакторъ, якъ було, — казавъ п. Савелинъ. Але дирекція, репрезентована на той часъ д-ромъ Ив. Добряньскимъ, д-ромъ Павенцкимъ, д-ромъ Крижановскимъ и Лабашемъ, була глуха на всѣ увѣреня. Видячи, що съ тыми людьми, мовь-бы зговорившими-ся, дѣло дальше не пôде, п. Савелинъ замѣтивъ въ кôнци: Бачу, що маючи грошѣ въ рукахъ, вы про мене бôльше не дбаете и не уважаете мене своимъ чоловѣкомъ. Най и такъ буде. Але за мои дотеперѣшнй заслуги и услуги дайте менѣ ôтповѣдну и справедливу вынагороду. Слова тй однакожь нанесли п. Савелину ще тяжшій ударъ. Дирекція вырозумѣла, будь-то п. Савелинъ корнотелюбивый, хотя могла знати, що сей чоловѣкъ для „Заведенія“ кинувъ свое становище учителя народного, завѣвъ своимъ розумомъ торговй магазины въ Тернополи и Пôдволочискахъ, а и теперь трудився поѣздкою въ Кіевъ, Москву и Петербургъ, и такъ сѣтивъ очима передъ чужими людьми, покрывавъ грѣхи „Заведенія“, о котрыхъ хтось неручно выговорився передъ предсѣдателемъ „контрольнои палаты“, — однымъ словомъ, що ему одному и его усильному стараню удалось выхлопотати для „Заведенія“ грошѣ въ хвили, коли всѣ потратили голову и не знали выходу зъ крайно сумного положеня. Ôнъ дѣлавъ до того чисто и съ чистою совѣстею, наймавъ собѣ посередникôвъ и коли всѣ нитки рвались, ôнъ выдумавъ „коммерческую сдѣлку“ и ôнъ придбавъ для конаючого „Заведенія“ ту значну суму“. Що грошѣ тй мало подарити „Заведенію“ русское правительство, о тôмъ п. Савелинъ не мôгъ мати нѣ найменшого понятя.

Доперва по 8 дняхъ дожиданя у Львовѣ и то съ порученя о. крилошанина Павлякова, котрому п. Савелинъ цѣле дѣло представивъ въ окремôй авдіенціи, выдала ему дирекція по неволи всего на все 2.000 зр., хотя въ щадници филіи тернопôльской украинцѣ и не украинцѣ выповѣли вкладокъ на 8.000 зр. Полумертвый и въ гôркôй розпуцѣ кинувъ ôттакъ п. Савелинъ Львôвъ, отрясши на порозѣ „Заведенія“ порохъ зъ сапогъ своихъ.

Поѣздъ зелѣзнои дороги до Тернополя котився сегодня дуже поволи. Всѣ надѣѣ п. Савелина розбились пѣною. А були они и могли бути досыть широкй. Вже въ Петербургѣ подобався п. Савелинъ всѣмъ, хто его бачивъ. И п. Мирославъ Добряньскій полюбивъ его и написавъ зъ Варшавы до Львова окреме письмо, въ котрôмъ радитъ „Заведенію“ поставити на своѣмъ чолѣ зручного инвентора „коммерческои сдѣлки“. Але въ дирекціи „Заведенія“ вѣяло иншимъ, для п. Савелина неприклоннымъ духомъ. Тамъ не кождый мôгъ помаритись съ гадкою, що не ôнъ, а п. Савелинъ, „провинціялъ“ та народный учитель, мавъ-бы управляти „Заведеніемъ“ та ще въ таку пору, коли грошѣ суть. По дорозѣ находили про-то рôзнй комбинаціи и догады на умъ п. Савелина. Єго томила непевнôсть власнои будущности и то многоважне пытанье: хто и длячого противъ него интригуе въ центральнôй управѣ „Заведенія“, за яку провину и въ якôй цѣли; по якôй причинѣ рѣшено звинути торгову филію въ Тернополи и то якъ-разъ теперь, коли належало додержати договору съ п. Вышнеградскимъ? И знову нагадавъ собѣ п. Савелинъ нечаяный пріѣздъ Лабаша до Петербурга съ новымъ повномочіемъ ôтъ дирекціи „Заведенія“ и якъ сему господинови будь-що-будь хотѣлось пôдписати „сдѣлку“ съ п. Вышнеградскимъ, але мимо всѣхъ старань не удалось. П. Савелинъ впадавъ на догадъ, що тутъ мае ôнъ до роботы съ обидженою честею якогось суперника, котрый хотѣвъ стати героемъ величайшого дѣла и заняти въ дирекціи мнимозаслуженое мѣсце головного директора, а ôнъ ему не хотячи станувъ въ дорозѣ. — Inde irae — говоривъ самъ собѣ п. Савелинъ. Але мовхъ заслугъ нѣхто менѣ не годенъ выдерти. Такъ перши мои [illegible] вже въ липню 1884 до Петербурга [illegible] скій и Лабашъ за грѣшки для „Заведенія“, а чому-жь вернули съ нѣчимъ? Коли [illegible] шій ôтъ мене, то повинй були вже тогди [illegible] потати „помощь“. Мимо того д. Савелинъ [illegible] тавъ ще надѣя, що цѣле дѣло поверне [illegible] лучше. О. Ив. Наумовичъ бажалъ ще въ [illegible] думавъ ôнъ, выѣзжаючи на дворецъ [illegible] скій, — а якъ поверне до Львова, то [illegible] тельствуе про всѣ мои заслуги. Ôнъ [illegible] що и якъ я говоравъ передъ предсѣдателемъ „контрольнои палаты“ и инше, що [illegible] ѣмъ предоставленю цѣлого сумного положеня „Заведенія“, рѣшено такъ не протягати [illegible] „коммерческои сдѣлки“.

(Дальше буде)

ПЕРЕГЛЯДЪ ПОЛИТИЧНЫЙ.

Австрійско-Угорска Монархія.

Рескриптъ цѣсарскій скликуе раду [illegible] на день 29 вересня с. р.

(Обѣ палаты угорского парляменту) [illegible] лися въ суботу на трету и послѣдну сесію [illegible] каденціи угорского парляменту. Въ [illegible] словъ постановили послы Горватъ [illegible] и Ираній зъ опозиціи интерпеляціи [illegible] вительства въ справѣ болгарскій, а [illegible] но: Чи правдою есть, що ц. к. урядъ [illegible] ный згодився зъ горы на детронизацію [illegible] коандра и пôдъ якими условіями? Чи [illegible] Австрія съ Німеччиною прилучилася [illegible] Россія? Чи мае дѣло съ союзомъ [illegible] трехъ державъ? Чи Россія дала ему [illegible] не буде збройно мѣшатися и не буде [illegible] перешкодѣ свобôдной воли балканьскихъ [illegible] и якою есть та порука? Коли бъ Австрія [illegible] чи пôзнѣйше мусѣла выступити съ цѣлой [illegible] ею моральною и матеріяльною силою, [illegible] вище заняла-бы тогды Німеччина [illegible] Австро Угорщины?

(Спôльна конференція министрôвъ) [illegible] ся дня 25 о. м. До Будапешту прибудутъ [illegible] ноки, гр. Таффе и мин. Дунаевскій. [illegible] ухвала порѣшится на радѣ кабинетовôй [illegible] водомъ цѣсаря у Вѣдни.

(Книга червона) о акціи австро угорского правительства мае бути предложена [illegible] делегаціямъ; такъ бодай доносятъ зъ Пешту [illegible] „Presse“.

Заграничний Державы.

Австрійскй и россійскй интереси. Справа болгарска розвинула на ново цѣле [illegible] не пытанье и просто поставила его рѣшучо. [illegible] реччина доживае вже послѣднихъ днѣвъ [illegible] дитъ мовь-бы рôвнодушно, що доколи [illegible] Россія выступае на вызокъ або отрату, а Австрія [illegible] вое ще надумуесь, яке ѣй властиво треба [illegible] становище. Німеччина лишае Россіи свободу руку зъ страху передъ Франціею, а цѣла [illegible] дрожитъ передъ страшною вôйною, котра [illegible] розгорѣвшись може ся цѣлу обнати. Въ такъ важнôй порѣ, можна сказати въ навечерію [illegible] страшныхъ подѣй и змѣнъ политичныхъ [illegible] шôй части свѣта, дуже важнымъ и цѣнним [illegible] есть пôзнати, якими гадками и поглядами [illegible] водятся тй, котрыхъ справы на всходѣ [illegible] ше обходятъ. Въ послѣднôмъ числѣ нашои [illegible] писи подали мы за „Weser Ztg.“ [illegible] гляды, котрй спонукали Німеччину, [illegible] канцлера, заняти таке становище [illegible]

Супротивъ тои однодушности въ пониманю назвы Русь, и то зô стороны такъ рôжнородныхъ писателѣвъ, якже слабенькими, а для Русинôвъ навѣть обижаючими выдадутся выводы о. Петрушевича що до славяньского походженя имени Русь! Класти тоту назву на рôвни съ словами „кôнь“ и „кобылка“ — то вже бôльше, якъ може було треба... До того-жь навѣть лингвистичный выводъ о. Петрушевича не мае пôдставы. Въ Словѣ о полку Игоревôмъ приходитъ рискати (правильна форма зъ самогласною и) и рыскати (зъ самогласною ы) — а що въ формы рискати (черезъ и) въ нѣякій способъ слово Русь повстати не може, то вже и не-лингвистови рѣчь ажь надто знана!

Розглядаючись въ выводахъ о. Петрушевича, такъ теперѣшныхъ якъ и давнѣйшихъ, я часто замѣчаю одну засадничу хибу. О. Петрушевичъ рѣдко коли скаже, чи цитоване нимъ слово, або якійсь звычай народный, якась повѣрка, якійсь забобонъ нотнуютъ на Малôй, чи въ Великôй Руси. Тай зъ теперѣшнои его розправы годѣ дôзнатись, чи наведеный звычай *„водить русалку“* и *„водить кобылку“* есть малорускій, чи великорускій. А прецѣ въ справахъ славяньскихъ есть то незмѣрно великои ваги. Велика Русь вийшла зъ мѣшанины народôвъ, якъ Весь, Чудь, Меря, Вотяки, Мещера, Мордва, Черемѣси, Пермь, Югры и т. д. Якъ сильно елементъ финьскій заступленый въ племени великорускôмъ, посвѣдчае фактъ, що еще при кôнци 17-ого столѣтя въ частяхъ всходныхъ Москвы и Суздалю говорено языкомъ финьскимъ, а въ Нижнôмъ Новгородѣ, Симбирску, Саратовѣ, Казани и Астрахани еще на початку сего столѣтя чулась въ великôй части лишь чужа бесѣда. Ясно зъ того, що народнй звычаѣ тыхъ сторôнъ (хочбы и въ околици Москвы) не можна называти славяньскими, бо Финны и ихъ побратимцѣ, принявши бесѣду Славянъ, тымъ еще не потребували вырѣкатися своихъ звычаѣвъ и обычаѣвъ. Лишѣмъ що финьске — Финнамъ, а въ справахъ славяньско-рускихъ информуймося найлучше въ ôтвѣчнôй земли Славянъ, въ нашôй Малôй Руси. Въ околици Москвы, по свѣдоцтву Нестора, мешкали Мордвичѣ, отже годѣ тамошнй звычаѣ зачисляти до славяньскихъ.

Думаю такожь, що недобра въ тôмъ метода, коли хто въ справахъ выключно рускихъ информуеся не у самои Руси, але у Славянъ иншихъ, котрй, якъ звѣстно, надто выставленй були на вплывы чужосторонний, проте и переняли богато понятій и звычаѣвъ у другихъ народôвъ. Нашй н. пр. Русалки нѣколи не мали и теперь не мають звязи зъ „конскими ристалищами“, такъ на щожь чужй понятя силомôць накручувати до нашихъ и заразъ опирати на нихъ далеко сягаючй комбинаціи! А все то робится лишь для того, щобы оправдати тенденційну теорію о славяньскости имени Русь.

Для пôддержаня своеи теоріи покликуеся еще о. Петрушевичъ на договôръ Олега зъ Греками и такъ каже: „Несторъ пишетъ, что по занятіи Кіева Олегомъ *бяша у него Варяги и Словѣни и прочіи прозвашася Русью.* Что тая Русь состояла по самой большой части изъ Словенъ, давшихъ собѣ такое словенское названіе, доказуетъ тое обстоятельство, что, по свидѣтельству тогоже Нестора, въ 907 году Олегъ, сдѣлавшій договоръ съ Греками пôдъ Цареградомъ, съ своею воинственною дружиною „по рускому закону кляшеся оружьемъ своимъ и Перуномъ богомъ своимъ и Волоссомъ скотьимъ богомъ и утвердиша миръ“. Извѣстно, что языческія божества Перуна и Волоса были почитаемы Словенами, но не Нормано Варегами, которыи имѣли свои скандинавскіи божества или могли быти уже по части христіанами.“

Въ доховановôмъ до нашихъ часôвъ писанôмъ, отже автентичнôмъ договорѣ Олега зъ Греками (зъ р. 912) кленутся Руссы лишь „оружьемъ своимъ“ — про Перуна и Волоса зовсѣмъ тамъ не згадуеся; въ другôмъ, такожь писанôмъ и автентичнôмъ договорѣ князя Игоря зъ Греками (зъ р. 945) кленутся Руссы и своимъ оружіемъ и богомъ Перуномъ; Волосъ, скотій богъ, наведеный ажь въ третѣмъ договорѣ зъ року 971 (договоръ Святослава зъ Греками). Колижь зважимо, що за Святослава часôвъ Варяги вже пославяньщились и религію свою помѣшали зъ вѣрованями славяньскими, то не станемо дивуватися, що въ третôмъ договорѣ приходитъ вже славяньске божество Волосъ. Несторовый Волосъ (въ не-писанôмъ договорѣ зъ року 907) есть анахронистичною вставкою въ пôзнѣйшихъ часôвъ и, якъ мы бачили, противится давнымъ автентичнымъ документамъ.

Договôръ Олега съ Греками есть дуже важнымъ жереломъ для пôзнаня родовости Руси. Послы, що той договôръ заключали, зовутъ ся „отъ рода рускаго“, хочь межь ихъ имена и стрѣчаемо и одного зъ звукомъ славяньскимъ. Въ договорѣ оказано: „Мы отъ рода руского Карлы, Инегелдъ, Фарлофъ, Веремудъ, Рулавъ, Гуды, Руалдъ, Карнъ, Фрелавъ, Ринаръ, Аггинъ, Труанъ, Лидульфостъ, Стемидъ, яже послани отъ Ольга великаго князя руского...“

И чи-жь можна зъ тыхъ именъ выводити назвы „Русь“ и „рускій“ були чисто-славяньскими, нашими?

IV. Языкъ Слова.

„Сочинитель Слова — пише о. П. — [illegible] хорошо обзнакомленъ съ церковными книгами; [illegible] томъ доказуютъ изъ тѣхъ-же заимствованыхъ [illegible] ва и фразы, и церковно-словенскія формы [illegible] которую то послѣднюю граматическую [illegible] надобно подрозумѣвати подъ не совсѣмъ точным изреченіемъ его, т. е. что онъ пѣснь свою [illegible] пѣти старыми словеси; ибо сочинитель [illegible] бывши мірского сословія, за исключеніемъ [illegible] торыхъ чужестранныхъ, употребляетъ чисто-[illegible] скія слова, только пріоблеченными въ старо[illegible] скія граматическія формы, якого рода — [illegible] сказати — ученая причудь также въ [illegible] ныхъ русскихъ лѣтописяхъ замѣчается.“

Съ симъ объективнымъ поглядомъ на [illegible] Слова можна въ цѣлости згодитися, хочь [illegible] несподѣваным зворотомъ въ похвалѣ [illegible]

вôходного пытаня, яке ôнъ занявъ въ виду справы болгарскои; нынѣ не можемо промовчати очевидно инспированый артикулъ въ „Münchner Allg. Ztg.“ пôдъ наведенымъ повысше заголовкомъ а походячій зъ Вѣдни зъ дуже доброго жерела. Въ артикулѣ сѣмъ кажеся такъ:

„Єсть то звѣстный историчный фактъ, що въ помѣжь всѣхъ европейскихъ державъ Австрія и Россія стояли супротивъ себе въ послѣднихъ двохъ столѣтяхъ найменше яко противники на поли битвы. Властиво лишь два разы: разъ въ 1762 р. въ часѣ семилѣтнои вôйны, коли по смерти царицѣ Елисаветы царь Петро III, заключивши скоро миръ, не тôлько ôтдавъ все, що здобуло россійске оружіе, але и заключивъ съ прускимъ королемъ Фридрихомъ зачѣпно-ôтпорный союзъ и въ наслѣдокъ того россійска армія выступила противъ Маріи Тересы и помагала Прусамъ побити австрійского маршалка польного Дауна коло Буркередорфу. Вже д. 14 червня того року убито Петра III а его наслѣдниця, цариця Катерина, потвердила вправдѣ миръ, але ôтлучилася ôтъ союза съ Фридрихомъ и ôткликала свое войско. Другій разъ стояли супротивъ себе австрійски и россійски войска пôдчасъ походу Наполеона I до Россіи, въ котрôмъ и Австрія була змушена взяти участь. Въ безчисленныхъ случаяхъ однакожь воювали спôльно побôчь себе австрійски и россійски войска, такъ, що царь Николай мôгъ справедливо величатись при кождôй нагодѣ, що Россію сполучае съ Австріею дружба военна, заключена на поляхъ битвъ. Коли отже межи двома державами не приходитъ до колизій, то противуположности интересôвъ обохъ державъ не мусятъ бути нѣколи великѣ, а коли и есть яка суперечность въ тыхъ интересахъ, то они мусятъ датися полагодити, наколи вже зъ горы не суть идентичнѣ и не вымагаютъ паралельнои акціи. Въ самôмъ дѣлѣ, якъ довго Австрія була заангажована въ Италіи и Нѣмеччинѣ, находимо Россію лишь по сторонѣ Австріи; въ справѣ польскôй не проявилось такъ само нѣяка противуположности, роздѣлъ польскои державы ôтбувся въ найбôльшôй згодѣ; Туреччина була ажь до кôнця минувшого столѣтя, якъ довго она ще представляла силу, котра щось значила, спôльнымъ воромъ обохъ державъ. Цѣсарь Іосифъ II предпринимавъ ще походъ противъ Туреччины въ спôлцѣ съ Россіею, безмысленность того предприятя показалася однакожь вже при сѣй случайности такъ дано, що ôтъ сего часу сталося правиломъ австрійскои политики на вôходѣ боронити султана противъ царя. Царство россійске выступало чимъ разъ бôльше рѣшучо противъ володѣтеля на Золотôмъ розѣ и запускало чимъ разъ бôльше свои пальцѣ въ его державу. Якъ довго велася борба на Дону и Днѣстрѣ, могла Австрія спокôйно приглядатись зъ далека, але скоро она прійшла надъ Прутъ и Дунай, мусѣла Австрія звернути на ню свою увагу. Немало причинився до того и Наполеонъ вказуючи австрійскимъ мужамъ стану небезпечне положенье, въ яке прійшла-бы Австрія, наколи-бъ Россія розсѣлась на долѣшнôмъ Дунаю. Наполеонъ выготовивъ вже бувъ навѣть плянъ до подѣлу Туреччины по мирѣ въ Тильжи (Tilsit) въ сѣчни 1808 р. де зажадавъ ôтъ царя, щобы ôнъ его плянъ поправъ, переконався однакожь скоро, що Россія треба щось дати, але не тôлько и не все, чого ѣй на вôходѣ забагаеся. А до Меттерниха сказавъ ôнъ, що Австрія мае въ тôмъ якъ найбôльшій интересъ, щобы не выпускати справы зъ своихъ рукъ; Россія не повинна всего загорнути и не розсѣятися на Балканѣ и надъ долѣшнимъ Дунаемъ. Противно назвавъ ôнъ претенсіи Австріи на русло Дунаю навѣть зъ географичного становища зовсѣмъ справедливыми: навѣть Босну и Болгарію повинна бы була Австрія вже взяти, а навѣть и Константинополь, коли-бъ Россія не була осадовилась въ Криму. Тымчасомъ Россія зыскала великѣ користи въ князѣвствахъ надунайскихъ а Наполеонъ згадувавъ о тôмъ въ своихъ двохъ памятныхъ розговорахъ съ Меттернихомъ и казавъ, що россійски побѣды „sont une grande affaire pour vous“. Дунай есть надзвычайнои великои ваги для Австріи, а Россія не повинна пôдъ нѣякимъ условіемъ запанувати надъ его правымъ берегомъ. И Сербія повинна належати до Австріи, она най тамъ поставитъ князя пôдъ своею гарантіею и пôдъ своимъ протекторатомъ, або най заразъ займе Бѣлградъ и най безпосередно въ краю запануе. Молдаву и Волощину уратовано а они маютъ то по части завдячити Австріи, що не дôсталися въ руки Россіи. Звернувши разъ свою увагу, Австрія не допустила, щобы пôдгôрье вôходныхъ Карпатъ, тое гляси гôрскои крѣпости, Семиграду, дôсталось въ руки Россіи.

Противуположность интересôвъ обохъ сторôнъ въ першôй фазѣ вôходного пытаня була въ тôмъ, що Австрія мала на оцѣ удержанье Туреччины а Россія ей зруйнованье, Австрія старалася всякими силами вылѣчити хорый организмъ, а Россія его добити. Нынѣ, коли тому майже на смерть замученому организмови ôтказуютъ житя и розпаданье турецкои державы здаесь вже бути недалекôмъ, объявляеся тая противуположность австрійскихъ и россійскихъ интересôвъ знову въ тôмъ, що царь хотѣвъ бы розширити вплывъ Россіи на цѣлый балканьскій пôвъостровъ, а австрійско-угорскій цѣсарь мусить тому въ власнôмъ интересѣ противитися. Якъ треба выступити супротивъ плянôвъ Россіи зô взгляду на будуче переобразованье балканьского пôвъострова яко тѣла державного, о тôмъ навѣть въ вѣденьскôмъ бургу не маютъ ще ясного понятя и хитаются на всѣ стороны незнаючи, чи политика Австріи мае опиратись на анексіи, чи залишати анексію а попирати образованье независимыхъ державъ сусѣдныхъ; на всякій случай основный антагонизмъ межи австрійскою а россійскою политикою не дасться заперечити. Остаточнѣ цѣли обохъ державъ суть собѣ абсолютно и діяметрально противуположнѣ. Понятно отже, якъ трудно середъ такихъ обставинъ удержати политику обохъ державъ, хочь-бы на якійсь часъ, въ рôвнобѣжнôмъ ходѣ, не кажучи вже, щобы осягнути тревалу гармонію въ стремленяхъ обохъ сторôнъ. Политика нѣмецка выходитъ зъ того, що основного антагонизму межи интересами Австріи а Россіи на вôходѣ нема. Правда, що такъ треба конче говорити, скоро хочеся выказати безъосновность спеціяльно угорскихъ нападôвъ на политику нѣмецку. Але коли нема основного антагонизму, то мусить наступити погодженье интересôвъ обохъ державъ и мусить бути можливою згода; говорятъ, що кн. Бисмаркъ працюе надъ тымъ усильно и доведе свое дѣло щасливо до кôнця. Въ якій способъ, то ще велике пытанье, а судячи зъ того, що вже сталося, то обава, яка запанувала въ Австро-Угорщинѣ, есть все таки трохи оправдана. Усуненье кн. Александра значно улекшило становище Россіи, двѣ другѣ державы мусѣли лишь на все дивитись а Россіи не прійде теперь тяжко и ихъ позбутися. Давнѣйше говорено, що панованье кн. Александра въ Болгаріи есть небезпечнымъ и може выкликати вôйну; теперь говорятъ, що все зависитъ ôтъ умѣркованя Россіи. Кождый однакожь признасть, що теперь, коли Россія по усуненю небезпечного еи противника кн. Александра не потребуе здобувати Болгаріи, вôйна еи съ Австріею була бы для еи послѣдной не зовсѣмъ користною. (К. б)

Россія. Маневры пôдъ Берестемъ-Литовскимъ закôнчилися; царь обдарувавъ министра вôйны ордеромъ Александра Невского и выѣхавъ на ловы. Маневры мали выпасти дуже добре и дали доказъ о великôй вправѣ россійского войска. По тôй то причинѣ пишутъ „Моск. Вѣдом.“, що Россія може бути теперь спокôйною, на Балканѣ мусить то статися, чого она собѣ бажае. Часы уступокъ вже минули. Маневры пôдъ Берестемъ Литовскимъ выказали дуже добрѣ результаты; теперь пора на дипломатію. — Зъ Петербурга доносятъ до „Schles. Ztg.“ що заручины россійского наслѣдника престола съ доньскою нѣмецкого наслѣдка суть вже рѣчею порѣшеною.

Нѣмеччина. Парляментъ нѣмецкій закрыто доперва въ понедѣлокъ, бо социялистичнѣ послы запротестували противъ тому, щобы въ пятницю ôтбувалося перше читанье испаньско-нѣмецкои угоды. Тѣжь самѣ послы хотѣли такожь внести интерпеляцію въ справѣ болгарскôй але не могли зôбрати потрѣбныхъ 30 пôдписôвъ на интерпеляцію. Заразъ по закрытю парляменту розказавъ министеръ Бетхеръ многимъ посламъ наспѣвшу вѣсть о испаньскôй революціи. — Цѣсарь нѣмецкій занедужавъ досыть небезпечно пôдчасъ маневрôвъ въ Штрасбургу и не мôгъ вже поѣхати до Мецу, де на его принятье роблено великѣ приготовленя а выѣхавъ на жаданье лѣкарѣвъ просто до Баденъ-Баденъ, де перебувае нѣмецка цѣсарева. Новѣйшѣ вѣсти доносятъ, що цѣсарь маеся вже значно лѣпше, однакожь его глубока старôсть каже догадуватись вже недалекои катастрофы. Здаесь, що и кн. Бисмаркъ мусѣвъ сильно занедужати, бо цѣсарь именувавъ гр. Герберта Бисмарка заступникомъ канцлера нѣмецкого въ справахъ заграничныхъ. Выходитъ зъ сего майже на то, що канцлерство нѣмецке мае остатись дѣдичнымъ въ родинѣ Бисмарковъ а гр. Гербертъ обôйме въ спадщинѣ идею нѣмецкои политики по своимъ батьку кн. Бисмарку.

Испанія. Вже ôтъ кôлькохъ днѣвъ доносили испанскѣ и другѣ газеты о якихсь небезпечныхъ рухахъ въ Испаніи и говорено въ загалѣ, що карлисты розпочали знову свою агитацію. Въ Синдавалесъ коло Барцелоны мала навѣть жандармерія сконфискувати значный запасъ карлистовского оружія. Теперь надходитъ зъ Берлина вѣсть, котру потверджае такожь и агентія Гавасъ, що въ Мадридѣ выбухла въ ночи зъ недѣлѣ на понедѣлокъ революція республиканьска. Революціонеры побѣдили и проклямували республику. Початокъ до революціи дало войско.

Болгарія. По причинѣ першихъ роковинъ филипопольскои революціи ôтслуживъ въ Софіи дня 18 с. м. македоньскій епископъ торжественне богослуженье, на котрôмъ були присутнѣ всѣ министры и многѣ депутаты; 60 депутатôвъ выслало при сѣй нагодѣ поздоровительну телеграму до кн. Александра. — Въ недѣлю спалено въ Софіи прилюдно хоругвь софійскои школы кадетôвъ, а день передъ тымъ спалено такожь въ Радомири хоругвь струмского полку. Майоръ Поповъ мавъ промову до кадетôвъ, въ котрôй тяжко напятнувавъ ихъ поступованье. Майоръ Паница выѣхавъ до Тырновы, де маютъ судитися Груевъ и Бендеревъ передъ судомъ военнымъ. Россійскій консуль доручивъ правительству ноту, въ котрôй Россія жадае, щобы процесъ ôтложено, доки не прійде ген. Каульбарсъ, котрый теперь есть въ дорозѣ до Софіи. Зъ Константинополя доносятъ, що правительство англійске розвинуло дуже велику дѣяльность въ справѣ болгарскôй. Межи Лондономъ а Софіею заведено спеціяльну службу курьерску.

Чорногора. „Pol. Corr.“ доноситъ, що правительство чорногорске займаеся теперь дуже енергично новымъ узброеньемъ войска. Президентъ сенату Божо Петровичь закупивъ недавно за границею кôлька батерій Крупа и 30.000 карабинôвъ. Кôлька официрôвъ чорногорскихъ выѣхало до Котару, щобы займитися транспортомъ сего оружія.

го языка переходитъ о. Петрушевичь до похвалъ нынѣшного „книжного русского языка, котрый возникъ въ новѣйшее время съ принятьемъ грамматическихъ формъ московского нарѣчія, яко государственного нарѣчія“. Будучи великимъ обожателемъ того „государственного нарѣчія“ о. П. страшнымъ громомъ кидаесь на „украинофиловъ“, котрыхъ радъ бы змести зъ лица землѣ. Отъ его слова: „Возникшій нынѣ на южной Руси языковый радикализмъ, замѣняющій основанное на исторіи этимологическое правописаніе фонетическимъ и устраняющій даже названіе русского языка, замѣняя оное украиньскимъ, уже по этимологическому значенію сего слова, доказуетъ, что крайніи эксцентрическіи поборники украинства, одушевленыя нивелиристичными мрѣями Запада, не хотятъ ничего вѣдати объ историческомъ развитіи русского языка, и образуютъ только партикулярную языкословную фракцію, не имѣющую за собою исторіи, ни предъ собою основующейся на исторіи будущности. Словомъ, портуютъ грамматику въ пользу своей несбытной мечтаніи.“

Я въ своѣмъ житю не чувавъ про нѣякѣ граматичнѣ розправы о. Петрушевича, такъ не розумію того мешторства, зъ якимъ ôнъ заедно выступае на поли рущины. Можна бути прихильникомъ „государственного нарѣчія“, але можна такимъ относитися съ любовю до своеи рôдной бесѣды. Я маю пôдъ рукою рôжнѣ россійски граматики, читавъ языковѣ и литературнѣ розправы ученыхъ цѣлою Россіею ученыхъ, а менѣ не лучалось нѣгде стрѣтитися съ такими варварскими поглядами, якъ ихъ пропагуе о. Петрушевичь. Россійскѣ писателѣ и ученѣ, якъ пôсля погляду свого, называютъ бесѣду нашу — однѣ нарѣчіемъ, другѣ языкомъ, однакъ всѣ признаютъ красу тои бесѣды и еи вагу въ образованю народу. Навѣть само правительство россійске узнае по части важность бодай деякихъ литературныхъ праць украиньскихъ, а доказомъ того новѣйшѣ христоматія школьнѣ, въ котрыхъ находятся окремѣ трактаты про Шевченка и выписы зъ его творôвъ.

Староруска литература, а передовсѣмъ Слово о полку Игоревôмъ, такожь не промовляе супроти „украинофиловъ“ и фонетики. Противно, — староруски писателѣ, хочь и образувались на старославяньскôмъ языцѣ, однакъ въ своихъ письмахъ придержувались фонетичныхъ засадъ руского языка. Авторъ н. пр. Слова не уживае давныхъ носовыхъ звукôвъ ѧ и ѥ, бо ихъ въ живôй бесѣдѣ вже не було; опускае часто самогласнѣ ъ и ь, если не вымовлялись; вводитъ окремѣ, такъ званѣ староруски формы въ ôтмѣнѣ именъ и глаголôвъ; замѣняе ъ на о (сонъ, орломъ) а ь на е и т. д. Все то отвѣтно до живого выговору, а не пôсля засадъ етимологичныхъ.

Въ дальшôмъ выпуску „Литературного Сборника“ обѣцюе о. Петрушевичь обговорити ширше метричный укладъ поемату и митологичну часть Слова. Ажь до появленя тыхъ розправъ здержуся вже зъ дальшимъ судомъ.

Ом. Партицкій.

НОВИНКИ.

— **Выдѣлъ товариства „Школьна Помôчь“** мае честь запросити всѣхъ своихъ П. Т. членôвъ такъ мѣсцевыхъ, якъ и позамѣсцевыхъ на загальный Збôръ, котрый ôтбудеся дня 16 (28) вересня с. р. въ канцеляріи рускои взôрцевои школы вправъ въ „Нар. Домѣ“. Початокъ Збору точно о 6 год. вечеромъ. Порядокъ дневный: 1) Открытье Збору; 2) выбôръ предсѣдателя загального Збору; 3) справозданье секретаря о дѣяльности выдѣлу за 1886 шк. рôкъ; 4) справозданье касіера о станѣ доходôвъ и розходôвъ товариства за шк. рôкъ 1886; 5) выбôръ контрольнои комисіи и еи справозданье; 6) дебаты, интерпеляціи и внесеня членôвъ; 7) выбôръ нового выдѣлу на 1887 р.; 8) закрытье Збору. Выдѣлъ мае надѣю, що по причинѣ такъ важнои цѣли всѣ П. Т. члены товариства зволятъ зôбратися дуже численно. — Отъ выдѣлу товариства „Школьна Помôчь“. — *Амвр. Поляньскій*, голова; *Мих. Бандуровичь*, секретарь.

— **Забава съ танцями въ Коломыи.** На дохôдъ рускои бурсы им. св. арх. Михаила и „Народного Дому“ въ Коломыи ôтбудеся при случаю окружного вѣча дня 16 (28) с. м. забава съ танцями. Початокъ забавы о 9 год. вечеромъ. Музика войскова 58 полку. Стрôй визитовый або народный. Вступъ на салю 1 зр. Билетъ фамилійный на 4 особы 3 зр. — Билетôвъ можна дôстати лишь за оказаньемъ запрошеня въ „Народнôй Торговли“ а ôтъ год. 6 вечеромъ при касѣ.

— **Въ Тернополи** ôтбудеся дня 16 (28) вересня с. р. вечеръ съ танцями, полученый съ представленьемъ театральнымъ. Програма представленя буде пôзнѣйше оголошена въ часописяхъ. Вступъ на салю 1 зр. Початокъ о годинѣ 8 вечеромъ. — Въ имени комитету: *Д-ръ В. Лучаковскій. Р. Бачиньскій.*

— **Рускѣ промысловцѣ передуютъ.** Въ недѣлю дня 19 с. м. ôтбулося въ львôвскôй школѣ для промыслу артистичного торжественне закрытье школьного року и преміованье ученикôвъ тои школы въ присутности Є. Выс. архики. Кароля Людвика, намѣстника п. Залеского, президента мѣста Львова п. Домбровского, сов. двору п. Екснера и численнои публики. По промовѣ управителя школы п. Чиршница (Tschirschnitz) и сов. Екснера наступило преміованье ученикôвъ. Першу нагороду державну одержавъ Русинъ Михайло Василина, столярь, въ сумѣ 50 зр. Дальше признано ще нагороды слѣдуючимъ Русинамъ: Іосифови Бала, маляреви комнатъ, нагороду мѣского музея промыслового въ сумѣ 30 зр.; Ив. Скиолевичеви, столяреви (членови рускогo тов. рем. „Зоря“), нагороду львôвскои палаты торговельнои и промысловои въ сумѣ 30 зр.; Станиславови Сольскому, столяреви и Василеви Бачиньскому, столяреви (членови тов. „Зоря“) нагороды громады мѣста Львова по 20 зр. На публичне ôтзначенье заслужили собѣ слѣдуючѣ Русины: К. Липиньскій, рѣзбярь (членъ тов. „Зоря“); Волод. Козакевичь, ученикъ рускои гимназіи; Мих. Волощакъ, гончарь; Ив. Козакевичь, рѣзбярь и Іос. Кириласъ. Зъ ученикôвъ, що учащали на цѣлоденну науку, признанѣ за здôбныхъ до переходу на II рôкъ Русины: Павло Придаткевичь и Ем. Курчиньскій (членъ тов. „Зоря“).

— **Въ Мацошинѣ** коло Жовкви ôтбулася дня 12 с. м. торжественне посвященье величавои церкви — выбудованои въ стилю византійскôмъ. Акту посвященя довершивъ старенькій о. деканъ Калитовскій. Службу Божу при асистѣ ôсьмохъ священикôвъ и при спѣвѣ хору рускихъ львôвскихъ академикôвъ, ôтслуживъ о. Дрималикъ. Пôдчасъ службы Божои выголосивъ проповѣдь о. Тустановскій зъ Пилъ. Въ нѣй згадавъ проповѣдникъ пок. пароха о. Пелеха, котрый давъ першій починъ до будованя такъ величавои святынѣ, пôднѣсъ такожь заслугу о. Ал. Саноцкого теперѣшного пароха. котрый довершивъ такъ величавого дѣла. Дѣйстно лишь чоловѣкъ такои постôйнои енергіи, якимъ есть о. Саноцкій, змôгъ-бы довершити таке дѣло, що стояло богато труду и посвященя. Тожь слава ему най буде за тое. Неменша слава най буде такожь громадѣ Мацошина, що не опускалась на нѣчіи складки а сама своими лептами здвигнула такъ величавый храмъ. — *К. С.*

— **Зъ жовкôвскихъ сторôнъ** пишутъ намъ: Чи знае Всесвѣтла консисторія перемыска о тôмъ, що въ однôмъ приходѣ практикуеся до теперь зъ поганьскихъ часôвъ въ нашу св. церковь вкравшій-ся мерзкій звычай, що въ часѣ парастасôвъ ставляются на тетраподѣ передъ иконостасомъ середъ выносôвъ хлѣба и выносы бутелокъ съ лютрованою и нелютрованою горѣвкою, на котрѣ присутнѣ селяне въ церкви бôльшу увагу звертаютъ, якъ на образы святыхъ! Чи не зволила-бы Всесвѣтла консисторія о тôмъ поганьскôмъ звычаю для усуненя соблазни близше дôзнатися при помочи совѣстнои визиты деканальнои, а коли бъ мѣсцевый душпастирь згаданого прихода бутлѣ съ горѣвкою зъ церковного тетрапода усунути не хотѣвъ, ему крилошаньскѣ ôзнаки ôтобрати? — *П.*

— **Въ справѣ п. А. Гриневецкого**, адъюнкта суду пов. въ Буску, ôтбулася въ найв. трибуналѣ у Вѣдни розправа, въ котрôй найв. трибуналъ п. Гриневецкого зовсѣмъ оправдавъ, а тымъ самымъ признавъ ему вповнѣ давнѣйше его становище урядника судового.

— **Именованя.** Министерство просвѣты именувало Войтѣха Венгржиньского инспекторомъ школъ народныхъ для чортковского округа школьного. — При краевôмъ шпитали въ Черновцяхъ именованый примаріемъ ôтдѣлу хирургичного д-ръ Володимиръ Залозецкій а секундаріемъ д-ръ Филиповичь; на ôтдѣлѣ божевôльныхъ именованый примаріемъ д-ръ Цурканъ а секундаріемъ д-ръ Маєрскій.

— **Снѣги въ Карпатахъ.** Зъ Жабя пишутъ намъ, що дня 16 с. м. полатавъ новый снѣгъ подерту лучами сонця сорочку Чорногоры и вкрывъ зовсѣмъ высшѣ вершки жабьѣвскихъ гôръ. — Тымъ то отже и поясняеся та незвычайно низька температура, яка теперь запанувала въ вôходнôй Галичинѣ, мовь-бы то була вже пôзна осѣнь.

— **Подяка.** Вп. п. Омелянъ Партицкій, професоръ учительскои семинаріи у Львовѣ, доставивъ менѣ знову 207 Просвѣтныхъ книжочокъ до розпорядимости. Роздѣливши одержанѣ книжочки межи народнѣ читальнѣ и селянъ, складаю ласкавому дателеви, памятаючому о просвѣтѣ народнôй, за щедрый дарунокъ сердечну подяку. — *В. Чернецкій.*

— **Огнѣ.** Дня 13 с. м. знищивъ огонь въ селѣ Чепелѣ, повѣта бродского, 52 господарствъ вразъ съ цѣлымъ добуткомъ осѣннымъ. Асекурованыхъ було лишь кôлька господарствъ. Причина огню доси ще незвѣстна. Другого дня о 2 год. зъ полудня выбухнувъ огонь заразъ въ сусѣднôмъ селѣ Маркополи и знищивъ 37 неасекурованыхъ хатъ селяньскихъ съ всѣмъ збôжемъ. Крôмъ того згорѣли церковь, дзвôниця, приходство и школа, котрѣ однакожь були асекурованѣ. Помочи жаднои не було тымъ бôльше, що и не було воды пôдъ рукою, бо въ селѣ лишь одна керниця. Нужда и голодъ вже теперь даеся чути — а що буде опôсля? Помочи доси нѣ зъ-ôтки.

— **Подяка.** Гр. кат. сотрудникъ въ Зарваници приславъ для руского товариства Педагогичного 10 зр. и 40 кр. за побранѣ книжочки ôтъ товариства а 5 зр. для бѣдныхъ ученикôвъ рускои гимназіи. За се складаемо ему прилюдно сердечне „Спаси Бôгъ“! — тымъ бôльше, що книжочки педагогичного товариства закупивъ сей щирый

патріотъ за власнй грошѣ, и роздавъ книжочки даромъ помежи нарôдъ, котрому тутъ на ôтпустѣ пôдтыкаютъ такй книжки якъ: „List boży“, „Żywot Kiwona, bożego męczennika“, „Sennik“ и т. п. — *В. Н.*

— **Холера въ Угорщинѣ.** Ôтъ початку холеры въ Будапештѣ т. е. ôтъ дня 12 с. м. аж до минувшои суботы занедужало на холеру всего 61 особъ а зъ тыхъ 19 померло. Пошестъ посунулась теперь зъ Пешту и Рабъ на пôвнôчь и бувъ вже одинъ случай смерти въ Бани Шавницкой (Schemnita). Въ Рабѣ було ôтъ 13 с. м. до минувшои суботы 64 случаѣвъ холеры; зъ занедужавшихъ выздоровѣло 28, а померло 15. Въ Далматіи и на Побережу холера такожь не устае. Роботы при уйстю Наренты залишено, а робôтники мусѣли розôйтися. Въ многихъ сторонахъ громады окружилися одна ôтъ другои сильными кордонами. — Правительство сербске установило семидневу кварантану для всего, що переходитъ зъ Угорщины черезъ границю Сербіи. Россійске правительство замкнуло такожь границю ôтъ стороны Австріи и нѣкого не пускае, хто не выкажеся свѣдоцтвомъ, що приходитъ зъ сторôнъ, де нема холеры.

Вѣсти зъ Епархіи Перемыскои.

Въ пропозицію на парохію **Полнятычи** дек. порохницкого принятй оо.: I) Рейнаровичъ Іосифъ, II) Тимкевичъ Андрѣй и III) Гладиловичъ Юліанъ; въ списѣ: 4) Насальскій Волод. 5) Дыгдалевичъ Антôнъ, 6) Карановичъ Іоанъ, 7) Жарскій Іоанъ. — На парахію **Конюшки королев.** дек. комарняньского оо.: I) Козакевичъ Іосифъ, II) Созаньскій Іоанъ. — На парохію **Высоцко выжне** дек. высочаньского оо.: I) Петровскій Игнатій, II) Куновскій Маркилъ, III) Кордасевичъ Викторъ. — На капелянію **Замѣхôвъ** дек. порохницкого оо.: I) Добряньскій Северинъ, II) Созаньскій Іоанъ. — На капелянію **Полкинѣ** дек. ярославского оо.: I) Добряньскій Север., II) Дыгдалевичъ Антôнъ, III) Созаньскій Іоанъ; въ списѣ: 4) Яремкевичъ Александеръ, Карановичъ Іоанъ.

Презенты одержали оо.: Теодоръ Сапрунъ на кап. Пѣски дек. горожаньского и Николай Яоеницкій на парох. Попелѣ дек. дрогобыцкого.

До каноничнои институціи на капелянію Сходница дек. дрогобыцкого завôзваный о. Григорій Савицкій, тамошный завѣдатель.

Еп. конзисторія вставилася до намѣстництва о згоду на каноничну институцію оо.: Михаила Заяця на Горожанну малу дек. горожаньского и для запрезентованого jure devolutivo о. Николая Боберского на парохію Ваневичи дек. самбôрского.

Аптика РУКЕРА во Львовѣ

поручае 1563 199—7

препараты зъ гумы и выробы кавчуковй

для потребъ хирургичныхъ и иншихъ подôбныхъ.

„ДЫМЪ“,

повѣсть Ив. Тургенева. Цѣна 1 зр. 50 кр., съ пересылкою 1 зр. 70 кр.

Дôстати можна въ администрацій „Дѣла“ або въ книгарни Ставропигійскôй.

Зошиты рисунковй

кропкованй съ рускими написами по цѣнѣ: **100 штукъ 1 зр. 70 кр.** поручае:

ВОЗНЯКЪ

въ Станиславовѣ

При бôльшôмъ закупнѣ опускаеся ôтповѣдный рабатъ.

1724 (14—7)

Димитрій Ковальскій

мужескій кравецъ

у Львовѣ, при ул. Бляхарскôй ч. 7.

мае честь поручити П. Т. Публицѣ и Воч. Духовеньству свою

Робôтню кравецку.

Выконуе всѣлякй роботы зъ свого сукна або лишь саму роботу пôсла найновѣйшои моды и по цѣнахъ якъ найдешевшыхъ. Принимае замовленя на одежи для Воч. Духовеньства и выконуе тіи съ повнымъ вдоволеньемъ. Упрашаючи яко Русинъ и членъ тов. рускихъ ремѣсникôвъ „Зоря“ о ласкавй взгляды П. Т. Публики и Воч. Духовеньства, поручаеся ласкавому покровительству. 1736 4—12

☞ Всѣ замовленя выконуются въ найкоротшôмъ часѣ.

Ц. к. управ. галиц. акцiйный

БАНКЪ ГИПОТЕЧНЫЙ

продае по курсѣ дневнôмъ

5% Листы Гипотечнй

1678 35—? якъ такожь

5% Преміованй листы Гипотечнй

Порученя зъ провинціи выконуе ôтворотною почтою безъ провизіи.

„Народна Торговля“

у Львовѣ (Народный домъ), **Станиславовѣ, Перемышли, Тернополи, Дрогобычи и Коломыи**

поручае до высылки зъ своихъ богато и въ добрый товаръ заосмотреныхъ складôвъ:

Вино въ барылкахъ 4-литровыхъ по 80, 100 кр за литру; такожь дешевше по 70, 60 и 50 кр (барылка зачисляеся 50 кр.). Въ фляшкахъ ôтъ 50 кр. почавши за фляшку и высше.

Мѣдъ питный славно звѣстного выробу, фляшка по 50 и 80 кр.; литра по 60 и 100 кр.: ½ фляшки 45 кр.

Кава въ самыхъ добрыхъ родахъ въ тонкихъ мѣшочкахъ 5-килевыхъ франко по 6.70, 7.60, 8.50, 9.20, 9.80 и 10.40 зр.

Чай правдивый караванный въ оригинальныхъ пачкахъ „Народнои Торговлѣ“ ¼ фунта по 60, 70, 80, 90, 100, 125 и 150 кр; ½ фунта за половину повысшои цѣны.

Чай-высѣвки за 1 фунтъ 120, 140 и 165 кр.

Оцетъ найвысша есенція по 120 кр. за 1 литру (На одну литру дае ся 30 литрôвъ воды мягкои, щобы дôстати оцетъ звычайный, пріемный и сильный.)

Свѣтло звычайне просто зъ фабрики въ скринкахъ почавши ôтъ 30 кильо, I^а по 94 зр. II^а 86 зр. за 100 кильогр. окрôмъ транспорту. За свѣтло зъ фабрики „Apollo“ по 100 зр. за 100 килогр. окрôмъ транспорту.

Вôскъ чистый по 1 зр. 60 кр. за кильограмъ.

Свѣтло съ вытискаными и крашеными оздобами рôзнои величины, почавши ôтъ 3-фунтовыхъ до малыхъ шѣстокъ по 180 до 250 кр. ôтъ одного фунта.

Горѣвки рôзного рода. **Сливки** угорскй, **повидла, горѣхи** волоскй и турецкй, **мигдалы, розинки, фиги, дактилѣ, аранцины, сардины россійскй** и т. д. 1648 18—0

Косы и серпы.

Косы 7-ручковй волоскй по 36 кр.; 7½ ручковй довшй по 40 кр; 7-ручковй волоскй бракованй по 25 кр. за штуку.

Серпы по 30 кр. за штуку.

Зарядъ „Народнои Торговлѣ“.

Складъ по селахъ всюды, де вывѣшенй дотычнй плякаты.

Складъ по селахъ всюды, де вывѣшенй дотычнй плякаты.

І. АНДЕЛЯ

1667 7—8

ново ôткрытый

Порошокъ заморскій,

убивае: блощицѣ, блохи, швабы, тарганы, мозгалѣ, мухи, мурашки, стоноги, молѣ, въ загалѣ всякй комахи майже съ надзвычайною скоростею и певностею такъ, що зъ истнуючого поколѣня комахъ анѣ слѣду не зôстане.

Правдивый и по дешевôй цѣнѣ

въ дрогеріи І. Анделя

13, Zum „Schwarzen Hund“ Hussgasse 13,

13, Dominikanergasse 13, 11 Kettengasse 11, **въ Празѣ.**

У Львовѣ у Заг. Рукера въ апт. пôдъ Срѣб. Орломъ, І. Байзера апт.; Петра Миколяша апт.; пп. Гибнера и Ганкого складъ матеріялôвъ; Яни: Ф. Вайсъ; Ирумова: Ушеръ Зандъ; Яло: Р. Пальца апт.; Перемышль: А. Фалишевскій; Ряшôвъ: Р. Вонтробскій; Закопане: В. Ригельгауптъ; Золочѣвъ: Іос. Гедль. Въ Краковѣ: І Траучиньскій апт.; А. Гаволка, купця; Е. Радлеръ апт.; Штокмаръ апт.; В. Реднкъ апт. Тернопôль: Ф. Ямрогевичъ апт. Броды: Максъ Редеръ апт.; Ходорôвъ: Ст. Дашкевичъ апт; Фриштакъ: Іоанъ Заньевскій апт; Куты: Алекс Загаевскій апт.: Коросно: Іоанъ Лазаровичъ торговля корѣня, деликатесôвъ и винъ; Коломыя: І. Сидоровичъ апт и Е. Штенцель апт.; Сокаль: Евг. Высочаньскій апт; Тернопôль: Е. Францъ; Немирôвъ: К. Предримирскій апт.

Торговля и робôтня футеръ.

Ново ôтвирыта торговля и робôтня футеръ для мужчинъ, дамъ и дѣтей пôдъ фирмою

Михаила Бекера

1749 3—0 **у Львовѣ ул. Коперника ч. 8.**

поручаеся до выконуваня всякихъ робôтъ въ кругъ еи входячихъ.

Принимаются футра на лѣто до переховання.

Поручаючись прихильнôй памяти П. Т. Родамцѣвъ остаю съ глубокимъ поважаньемъ

Михаилъ Бекеръ, купнѣръ.

Медôвники, сухарки, бисквиты, печива

зъ фабрики Л. Чиньского въ Ярославли,

нагороджений 19 медалями на выставахъ краевыхъ и межинародныхъ, можна дôстати въ власныхъ складахъ: Краковъ, Сукенницѣ 23; Львôвъ, ул. Галицка 8; Перемышль, ул. Францисканска, якъ такожь у всѣхъ торговляхъ корѣнныхъ.

Цѣнникъ на жаданье безплатно и франко.

Анализованый проф. Б. Геффомъ Гигіеничный Медôвникъ выналоду Л. Чиньского есть дуже смачною и скрѣпляючою поживою и певнымъ средствомъ до усуненя недугъ органôвъ траленя, якъ: запôръ, геморроиды, двоепсія, нагôръ крови, нежитъ жолудка и кишокъ, нагка, крутье, дôбиваньe, посмагъ; побуджуе апетитъ, поправляе выглядане и причиняе много до вытворюваня крови.

Медôвникъ гигіеничный поручають найвыменитѣй специялисты, а его лѣчебнй свойства потверджають лѣкарѣ, сотки же подяк посѣдае властитель фабрики. Дôстати можна у всѣхъ торговляхъ корѣнныхъ и аптекахъ. — **Цѣна за штуку 20 кр.**

Важне для особъ, що недугъ сидяче житье; для особъ дôбиваючихъ недугами повставшими зъ лѣнивого траленя, и для реконвалесцентôвъ. Обширна брошура, подаюча рады и поваку до стереженяся ôтъ недугъ повставаючихъ зъ лѣнивого траленя, написана докторомъ специялистомъ вышша выкладомъ фабрики медôвникôвъ Л. Чиньского въ Ярославли и розсылаеся безплатно и франко. 1709 22—?

Ретельна конкуренція!

ЕДВАРДЪ ШУМАНЪ

Торговля паперу и галянтеріи

у Львовѣ, площъ Бернардиньскій ч. 3.

поручае по можливо низкôй цѣнѣ и въ великôмъ выборѣ

всякй артикулы, входячй въ кругъ паперово-галянтерійнои торговлѣ, якъ:

Приборы шкôльнй, до писаня, мальованя и рисунку;
Паперъ на листы, для канцеляріи и до пакунку;
Образы, золотй и чорнй до рамъ листвицѣ,
Мыла, перфумы и всякй дрôбницѣ.
Галянтерійнй выробы склянй, деревянй, зъ кости, шкôры, паперовй
Зъ всякихъ плодôвъ штуки и природы, зъ металю и бурштиновй
Альбумы, касетки — портмонетки, цигарницѣ и люльки,
Зеркальця, гребенѣ, — щôтки цвѣкоры и спинки
Ножицѣ, ножики, — куфры до дороги и ременицѣ до пледôвъ
И всякй иншй красвй рѣчи и хосенй,
Котрыхъ годѣ назвати, бо дуже численнй.
Хто однакожь ласкавъ, можесь переконати
Що, якъ дешево и въ якôмъ выборѣ можь у насъ дôстати.

Замовленя зъ провинціи залагоджую ôтворотною почтою и пріймаю охотно до опакованя товары зъ иншихъ торговель або книгарень.

Наколи хто зъ провинціи замовитъ зъ рôжныхъ предметôвъ до высоты 5 зр высылка съ опакованьомъ тыхъ-же выконуесь безплатно и до кождои стаціи почтовои.

Я веду точну контролю закупна въ провинціи, а скоро сума тыхъ-же дôйде до высоты 10 зр. — кождый зъ Пов. ôтборателѣвъ одержитъ **нагороду** касетку „Гаспароне“. 1745 3—6

☞ **Цѣнники на жаданье франко.** ☜

НОВО ОТВОРЕНА ТОРГОВЛЯ

1731 4—0 **пôдъ „Соколомъ“**

СЕВЕРИНА ПЛОШОВСКОГО

у Львовѣ, ул. Академична ч. 18

Поручае рôзнородни товары корѣннй. Вина угорскй, австрійскй, французскй, бургундскй, реньскй, испаньскй. Румъ и аракъ. Ликеры французскй и краевй. Портеръ и боки. Чай россійскій и лондоньскій. Шоколяду рôзного рода и доброты. Овочѣ полудневй и всякого рода деликатесы. Кавяръ въ пушкахъ, рыбы въ пушкахъ и оливѣ, маринованй и вудженй. Муштарду французску, англійску и кремску. Екстратъ Либига. Буліонъ Сулковского. Оливу ницейску и прованску. Сыры всякого рода. Карты до грания и приборы до писаня. Свѣчки, мыло, крохмаль и фарбку. Сôль, масло и яйця, муку, кашу, крупки и пр. Пиво пильзненьске, одомунецке и львôвске. Воды минеральнй и виноградъ курацiйный. Крôмъ того картки на нафту Міончиньского и пріймае замовленя на дерево опалове съ доставою до дому.

Комната до снѣдань.

Ц. к. придворна ліярня дзвонôвъ

П. ГИЛЬЦЕРА въ Винеръ-Найштадъ

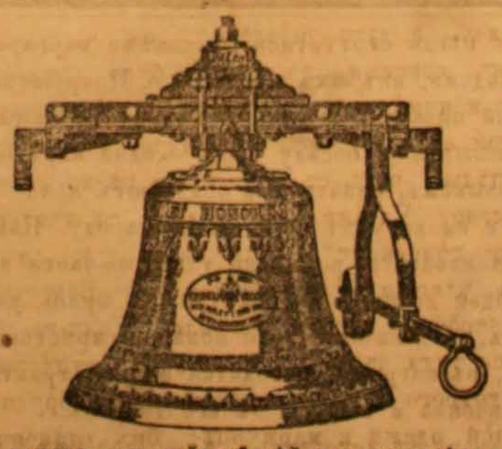

поручаеся до **замовлень дзвонôвъ и гармоничныхъ складôвъ всякои величины и голосу.** Гарантія за певный голосъ кождого дзвона, чистый гармоничный акордъ складу и за найлѣпшій металь. Монтованье дзвонôвъ съ **уприв. головами зъ кованого зелѣза** черезъ що можна дзвонами дуже легко дзвонити. **Опирала на дзвоны** зъ кованого зелѣза найлѣпшои конструкціи выконуются якъ найдешевше. **Припоручаня** выконуются якъ найскорше, точно и дуже **дешево** при найвыгôднѣйшихъ условіяхъ заплаты. **Гармоничнй склады** до престолôвъ съ сильными и голосными дзвôночками.

Зъ альпаки: съ 4 дзвôн. по 14 зр., съ 3 дзв. по 11 зр.
Зъ мосяжу: „ 4 „ „ 10 „ „ 3 „ „ 8 „

Гармоничнй склады до закристій съ 4 дзвôнками и съ прикрашеными рамами зъ кованого зелѣза по 25 зр. 1551 18—24

Ôтзначеня: Выстава вѣденьска 1873, два медалѣ за поступъ за складъ дзвонôвъ для вѣденьскои Votivkirche 260 сотнарôвъ ваги. Выстава промысл. у Вѣдни 1880 зол. медаль.

Заложена 1838. Доставила 4151 дзвонôвъ, 1,137.700 кильогр. ваги. Зъ сего до Вѣдня для 31 церквей 83 штукъ дзвонôвъ 86.069 кильогр. ваги разомъ и 2 дзвоны до годинникôвъ для нового ратуша 3345 кар. ваги.

Признану загально найлучшу

Масу до запусканя пôдлогъ

поручае

Іосифъ Ганке

у Львовѣ. 1753 106—0

Перепродуючимъ даемо ôтповѣдный рабатъ.

Абонуйте на „Нивъ“ на 1899 р. Цѣна 11, 12 и 18 кр.

Пильзнера ½ литра 14 кр. ½ литра 7 кр.

Кухня свачна.

Цѣны умѣрковани.

Горѣвки и Вина доборôдной.

При ул. Бекеларскій ч. 7.

L. СОЙКА ЛЬВОВСКИЙ ПЕРЕЦЬ

мае честь поручити свой богато заосмотреный

Складъ обуви

власного выробу

мужеского, дамского и для дѣтей

при ул. Бекеларскій ч. 7.

(дôмъ капитульный).

Просимо о ласкаве попершеня.

Съ поважаньемъ

Зарядъ.

При ул. Бекеларскій ч. 7.

Приймася всяку направку.

Въ институтѣ научно-ховуючôмъ

Маріи Бѣльской

въ домѣ кн. Сапѣги ул. Ко... линьскихъ входъ ôтъ ул. Ти...

приймаются записы черезъ цѣлый пересень такъ до кождои школы выдѣлонои, якъ и на высшій курсы подготовляючи до всякихъ испытôвъ учительскихъ.

При институтѣ ôткрывае ся

курсъ Фреблѣвскій

Ученицѣ на жаданье можуть учитися такожь и языка руского.

Зброю ловецку

выпробовану, одинокою нагородженую медалемъ державнымъ и дипломомъ почетнымъ, поручае

А. В. Мольнаръ (Давнѣйше І. Висьневскій)

рушниварь у Львовѣ, готель Жоржа.

Двоствольки отъ 25 зр. до 200 зр.
Двоствольки отъ 20 зр. до 100 зр.
Двоствольки отъ 20 зр. до 100 зр.
Двоствольки отъ 20 зр. до 100